

F O A I E

центръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 10.

Luni 9. Martie.

1842.

РОМЪНИИ ШИ МАГІАРИСМЪЛ.

(Брмаре);

Щіѣ кѣмкъ дѣпъ тоате ачестеа, Двоа-
стръ ведї арѣнка дп калеа теа аналогіа
ші тѣ ведї бате кѣ пїлделе алтор пації
domniroare дп алте църї, каре дпкъ аѣ
префѣкѣт кѣ дпчетѣл — de odatъ нїчі de
кѣт — пе паціїле лорѣші сѣпѣсе. Аша
ведї зїче дптре алтеле: Романиї орї зп-
де кѣпрїндеа, romaniza; дп веакѣрїле поа-
стре неатѣл фрѣнческ дп Галліа деспа-
ціоналізъ пе атѣтеа пації лѣкѣїтоаре дп
ачеа царъ маре шчл. шчл. Аналогіа Длор-
воастре шкіоапѣтъ фоарте. Романиї кѣт
деспаціоналіза? Маї дптъїѣ трїмітеа ко-
лонїї фоарте марї шї пѣтероасе, кѣт шї
легіоана, каре тоате ворѣвіа лімба Ромеї;
песте ачестеа еї дпдѣлчеа пе паціїле сѣѣ-
жѣгате прїїмїнд релїціа, зеїї шї ідолїї аче-
лораш. Дп сѣѣршїт п'авем нїчі о пїл-
дѣ дп історїе, каре сѣ доведѣаскѣ, кѣмкъ
Романиї кѣт аѣ дпфлорїт Репѣбліка, ар
фї дптревѣїндат сїмъ спре а romaniza, пѣ;
центръ-кѣ Сенатѣл дпделепт, авеа прїчіпъ
орї ла че дптъмпларе а се пѣзї, de а пѣ
продѣче реакції. Іар Двоастръ знде аведї
колонїї дп пѣзїпѣтатеа дп каре вѣ афлаці?
Шї апої знде стѣт астѣзї зпїї кѣтръ ал-

ції дп прївїпдъ релїціоасъ? Ачі аш маї
авеа а зїче фоарте мѣлте, центръ-кѣ сїмъ
оарешкѣт, кѣ мѣлції дп прїетїнї тѣ вор
пѣстра кѣ пѣ кѣпоск пе ом прївїт дп
пѣпкѣт псїхолодік. Се поате преа лесне,
кѣмкъ еѣ патѣра оменѣаскѣ пѣ о кѣпоск
de ажѣнс — шї ферїческ пе чел каре о
кѣпоаѣе; атѣта дпсѣ тот кѣтез а зїче,
кѣмкъ кѣпоск пѣтереа конѣрсації шї а
опїнілор релїціоасе асѣпра інімії шї а дѣ-
хѣлѣї оменѣск. — — De Фрѣнчї кѣмкъ
аѣ францозїт, дпзѣдар дпї сѣпѣдї. Пе
че фелїѣ de неатѣрї амалгатаръ еї шї
дп каре веак? Еї амалгатаръ дп веакѣ-
рїле трекуте пе нїще пації кѣ мѣлт маї
нїчі ла пѣтѣрѣкѣт чеа domniroare, каре
пації пе лѣпгъ че п'авеа нїчі о літератѣ-
рѣ, апої шї ера de зпа шї ачееаш релїціе
католікъ. Іа сѣ фїе тѣртѣрїсїт о паціе
етероѣепъ дп Франца пѣ маї маре декѣт
de патѣр чїпчї мїліоане релїціа сѣ зїчет
а Хѣгеноділор, о паціе компактъ: атѣпчї
лзтеа ера сѣ вазъ, ла че кале ар фї ешїт
Фрѣнчїї кѣ ачееаш. Вої пѣтернїчілор шї
авѣділор, пѣ вѣ преѣтациї роѣѣвѣ, даѣї
кѣте о візітѣ кѣнд шї кѣнд Баскїлор
дп Пірепї, ачестѣї неат пѣзїп ла пѣтѣр,
дар кѣ атѣт маї пѣтернїк дптрѣ апѣрареа
дрептѣрїлор авѣте дп времіле Романилор

ші пъпъ іері амалтйері пъстрате прін тоате віжъліле челор маі кѣмпліте веакѣрі; веніді саѣ терѣдї прін Елвеція ші къѣтаді, кѣм дп ачѣаста царѣ, а кѣреі ші фісіопотіа патѣралѣ аре атѣта асетѣнаре кѣ Трансілваніа, трѣіеск трѣі паціі, Цертаніі, Італіеніі ші Францозіі сѣнт зпѣл ші ачелаш пѣте патриотік „Елвет,“ цїпѣндѣшї дпсѣ фіешкаре літератѣра ші націопалїтатеа са кѣм ам зіче спеціалѣ, — веніді ші даді дп Елвеція дефініціа націопалїтѣді, сѣ ведем кѣм о веці да. — Кѣѣтаді ла тѣрїта Брітаніе ші веці афла лімба ші націопалїтатеа Валесїлор дптрѣн зпгїѣ де царѣ пъстратѣ, ва респектатѣ пъпъ астѣзі. Прївідї ла Прѣсія, черчѣтаді манїера ачестеї Монархії лѣѣдате, де а пъстра націопалїтѣділе цїїнд тодеодатѣ сѣ пѣзеаскѣ зпїтатеа чеа сѣпѣтоасѣ а пѣрцілор монархіеї.

Дїскѣрсѣл меѣ се кам дптїнде, тѣкаркѣ еѣ н'авеам де гѣнд а скріе брошѣрѣ, кѣ атѣт маї пѣціп карте, чї пѣзмаї зп артікол де Жѣрнал. Ка дпкеїере ла рѣспїзпсѣл фѣгѣдѣїт пѣнтрѣ чеа дїп тѣїе дптреваре че мїам пѣс саѣ дпї вор фі пѣс алції, маї адаог не скѣрт кѣткѣ, декѣтѣва арістократїа магіарѣ не лѣпгѣ тоате маї сѣс дпшїрателе грегѣтці, де а пѣтеа топї шї не Ромѣнї дп кѣлдареа націопалѣ, сїмте тотѣш, кѣ і с'аѣ фѣкѣт о ревелацие дела зрсїтѣ — воїѣ сѣ зїк fatum — кѣткѣ націопалїтатеа ромѣнеаскѣ есте осѣндїтѣ шї хотѣрѣтѣ а се стїпце кѣ тотѣл; де кѣтѣва еа сїмте, кѣткѣ дп ромѣнїме н'аѣ маї рѣмас нїчі о пѣтере де віадѣ, нїчі о віртѣте четѣденеаскѣ, нїчі о амбіціе, декѣт пѣзмаї ачѣеа че о поате авеа зп пеам корч — деценсрат; дп скѣрт, де кѣткѣ

пепеле дпкордѣтоаре а націопалїтѣді ро-тѣпѣдї с'аѣ мѣїат шї с'аѣ сѣѣїт кѣ тотѣл шї дп тоате пѣрціле, прін зрѣаре декѣтѣва еѣ дптрѣ тоате пѣрерїле теле м'ам дпшѣлат кѣмпліт: ох атѣнчі даді, апѣкадївѣ де ромѣнїме ка шї де нїще чеарѣ тоале, фачедї, формаді дїп трѣнса ачѣеа че веці вреа, астѣзі Скіді де аї лѣї Еродот, тѣпѣ дпї, поїмѣне Аварї шї пѣсте зече ані Магіарї, пѣ вѣ рѣтрадї нїтїк, скопѣл прїмарїѣ не карѣл дореаді астѣелїѣ с'ар пѣреа кѣ ладі ажѣнс. — Кѣчї адекѣ пїлде авем: нїчі фѣлцѣрѣторїѣл рост а марелї Demostenes пѣ фѣ дп старе а скѣпа не Еліні чѣї не атѣнчі деморалїзаді, нїчі Като кѣ тоатѣ северїтатеа карактерѣлї сѣѣ, нїчі Брѣтѣс кѣ ентѣсіастѣл сѣѣ пѣнтрѣ лібертате, Романїлор н'аѣ фолосїт нїтїк. Дїп протївѣ декѣтѣва еѣ, пѣціп кѣм сѣпт шї дппрежпѣ кѣ вреокѣдїва, карїі цїїѣ кѣ сїмт ка мїне, ам жѣдекат не ромѣн чѣваш маї деапроапе шї лам афлат тѣлт маї сѣпѣтос, маї пѣстрїкат декѣт дп афларѣді Двоастрѣ: атѣнчі жѣдекаді дпшївѣ, сїла саѣ моралѣ саѣ фісікѣ не каре кѣм ведем кѣѣетаді а о дптревзїнда, че вѣ поате фолосї! — Маї віне ка де ані чїпчїзечї Ромѣнїмеа дїп Ардеал сѣсціпѣ пѣнтрѣ о націопалїтате, кареа сѣ фіе шї прін леці позїтїве рѣкѣносѣтѣ, аша прежпѣ есте ачѣеа дптемеїатѣ де алтїнтрелеа пе леѣеа патѣреї, пе тѣртѣрїа веакѣрїлор шї пе докѣменте історїче каре ачѣстеа дїп зрѣтѣ доведѣск дпведерат, кѣткѣ ромѣнїмеа пѣрѣмаї кѣ н'аѣ фост аплекатѣ нїчі одїніоарѣ а се лѣпѣда де а са націопалїтате, чї дїп протївѣ пе ачѣеаш с'аѣ сїмт а о апѣра де 1730 ані маї кѣратѣ де кѣт тѣлте алте паціі

але Европѣи ши декѣт дѣсѣи Маѣариї, а кѣрор карактер націонал асіатик адѣчае кѣ сіне фїреце о ісолаціе ши маї маре. Ромѣнїї дѣдатъ дѣ зрѣта вѣтѣїї лѣї Целѣ прїндѣлѣї лор кѣ Тѣхѣтѣм кѣпїтанѣл Ӕнгѣрїлор „Dominum sibi elegerunt Tututum“ — 'шаѣ алес лорѣи Domn пе Тѣхѣтѣм, адекъ н'аѣ фост сіліці а'л прїїмі, чї 'ши лаѣ алес маї словод, тѣлт маї словод, де кѣм дѣшї адеѣа спре пїлдѣ Молдаво-Ромѣнїї пе Domnїї лор дїн Фанар ши кред кѣ маї фѣрѣ іпѣлзїндѣ стрѣїнѣ, декѣт сѣ зїчем Гречїї пе Прїндѣл дїн Баварїа де монарх шїеншї ерї алалтїерї; ши нѣ се чїтеце нїкѣрї, кѣ Ромѣнїлор леар фї трекут прїн гѣнд вреодатѣ, а'шї жѣрт-фї а лор націоналїтате нїчї дѣ фаворѣл вреѣншї domnїторїѣ прѣрїптеск ши кѣ атѣт маї пѣдїн де фїрка зѣпор деспоці некѣмпѣтаці. Шї акѣм дѣпѣ че Ромѣнїї се вѣлзѣрѣ скѣпаці де валѣрїле веакѣрїлор варѣаре; дѣпѣче еї дїн Дїетѣ дѣ Дїетѣ маї вѣртос дѣла 1790 дѣкоаче аѣеапѣт кѣ сете, ка кїар пентрѣ вїнеле ши фѣрїчїреа ачестеї патрїї, дѣтрѣ каре проведїнда вїневої а не ашеза пе атѣтеа нації дѣмпреѣнѣ кѣ лѣкѣїреа, сѣ фїе рекѣпоскѣці де а патра націе ши ачѣаста о чер прїн тоате а ле лор органе: дѣ Dieta de акѣм — че é дрепт, нѣ фѣрѣ весте — пе поменїм кѣ се фрѣнѣде вѣлзѣл асѣпра еїстїнѣцеї лор полїтїче, се хотѣреце адекъ, ка еї полїтїчеце сѣ нѣ маї пѣдѣждѣїаскѣ а трѣї нїчї одатѣ.

Есте адеѣвѣрат ши нїчї кѣ зїтарѣ Ромѣнїї ачѣеа че лї се спїне де зѣпѣжѣтѣтате веак, їар анѣмїт дѣла D. Eder дѣкоаче, кѣмкѣ прїн рекѣпосѣѣереа де а патра націоналїтате сістема Статѣлѣї тран-

сілван ар пѣтїмі фоарте, сгѣдѣїндѣсе дїн темелї. Еѣ дѣсѣ дїн парте'мї нїчї декѣм нѣ нѣ почїѣ дѣпѣтѣка кѣ ачѣеа idée, кѣм о zidїре, каре сѣтѣ вїне пе треї стѣлпї, сѣ нѣ поатѣ ста ши маї вїне пе патрѣ. Аѣ нѣ есте ачел zїд цїнѣт де патрѣ пѣрѣдї маї вїне апѣрат дѣ контра тѣтѣлор ісѣвїрїлор дїн афарѣ, де кѣт зѣл рѣзїмат нѣ маї де треї лѣтѣрї? Нѣ Domnїлор, софїстеле ши дѣтортокрїре іѣрїдїче а зѣпор полїтїчї вїкленашї нѣ вор фї дѣ старе нїчї одатѣ а пе лѣа vederea ши прїчѣпереа ка сѣ нѣ кѣпоаѣем адеѣвѣрѣл гол математїк, кѣмкѣ $3 + 1 = 4$ ши кѣ $2 \times 2 = 4$. Дѣпѣтрѣ ачѣеа локѣл а ворѣї маї пе ларг асѣпра ачестѣї пѣнѣт, ар фї дѣтр'о карте маї маре де кѣт есте кѣпрїнсѣл а треї патрѣ нѣ мерї аї ачестеї фої; пентрѣ ачѣеа пої ачї прѣкѣртѣм фїрѣл кѣ пѣдежде, кѣ доар' пѣпѣ есте време, дѣ ва апѣка алт чїнеѣа маї прѣгѣтїт ши маї аѣер пѣтрѣнзеторїѣ дѣ тоате релѣцїїле Ромѣнїлор дѣ каре стаѣ еї кѣтрѣ челелалте нації, кѣм ши кѣтрѣ тоатѣ Патрїа. Деокандатѣ маї дѣсемпѣт о алтѣ дѣмпреїѣраре, че ла чѣеа дїн тѣїе пѣрере се аратѣ кѣ тотѣл дѣмпротївїтоаре націоналїтѣцїї ромѣнѣшїї полїтїчеце рекѣпоскѣте дѣ Трансілѣанїа. Каре есте ачѣеа дѣмпреїѣраре? Кѣмкѣ Ромѣнїї ка Ромѣнїї дѣ астѣ патрїе н'аѣ нїчї о зрѣтѣ де пѣтѣнїт дѣ стѣпѣнїреа лор, де спре каре сѣ се поатѣ зїче: ачѣаста есте пѣтѣнїт ал Ромѣнїлор, кѣм с'аѣ пѣтѣт зїче одїноарѣ деспре Цара Олтѣлѣї дѣ Прївїлеїцїл Andrean dat Сасїлор: „Teaga Blachogum.“ Треѣзїе сѣ рекѣпосѣем, кѣмкѣ дакѣ Ромѣнїї ар пѣтеа зїче нѣмаї де спре атѣта пѣтѣнїт кѣт есте пѣтѣнїтѣл Фѣгѣрашѣлѣї ши ал Хаѣегѣлѣї, кѣмкѣ

ачела é пѣтѣнт ромѣнск трансилван; дакъ prin зрмаре ар авеа ши Ромѣнii дрептѣл de a trimitе de зндева din врезн знгiз de лок доаѣ треi пѣрекi de Депѣтацi ла Dietѣ; дакъ iзricдикциле дн ачел корн de лок ар фi кѣрат ромѣнецii, аша кѣт pretind челелалте нацii, ка але лор съ фие кѣрат национале: атѣнчи националитатеа ромѣнеаскъ hoc ipso ар фi рекѣноскѣтъ дн фапѣ. Iар дн zioa de астѣзи, дѣпѣче ромѣнimeа пе лѣнгѣ астѣ липсѣ маi есте ши 'негритѣ дн фелiзрими de кiпѣри атѣт днпайнтеа тропѣлѣи, кѣт ши дн фацѣ кѣ алте нацii: че мiраре, дакъ еа днкъ цiцiтъ оарешкѣт афарѣ din цара ачеаста, съспiнѣ ка ши Indianѣл дѣпѣ о царѣ, знде zиче ел кѣ дi мерг пѣториi днпайнте ши totдеодатѣ се днпетреце ка тоате нацiiле priгоните пе фаца пѣтѣнтѣлѣи? Аша дарѣ Ромѣнѣл дакъ нѣ стѣпѣнеце пѣтѣнт, ничи поате фi рекѣноскѣт de нацие? Поате фi кѣ тоцi вор сiмци астфелiѣ, сiнгѣр еѣ воiѣ ретѣнеа de пѣрѣреа контрарие. Днтрѣв еѣ ши rog пе тоцi, ка съ привеаскъ кѣ mine prin тоатѣ патриа ши съ се днтрѣве пе сiне: Знгѣрimeа ка знгѣрime in massa, стѣпѣнеце еа пѣтѣнт? Ба нѣ, чи пѣтѣнтѣл дн Комитатѣри дн стѣпѣнеце immediate Аристократиа, адекѣ дѣпѣ ворва de тоате зилеле nemешimeа. Астѣ nemешime аѣ нѣ стѣ еа ши пѣпѣ астѣзи din о парте вѣпѣ ши de Ромѣни? Вѣ rog Domniлор, ка ничи зниi съ нѣ стѣrim ачи din пѣнкѣл de vedere а сiстемеi политиче, кареа о авѣ Ардеалѣл пѣпѣ акѣта, iар нѣ дѣпѣ кѣт се проiектеазѣ de реформаторi. Астфелiѣ еѣ дн патѣра проприетѣцii de пѣтѣнт, кѣт ши дн респектiва етероденеитате аi Аристократiei трансилване афлѣ мiж-

лок de тѣпгѣiere пентрѣ Ромѣни кѣт ши зп iсвор пѣпѣ акѣта некѣноскѣт а ферициреi пѣвлече. Ши ачи съракѣл de mine iар сѣнт сiлит а тѣ опри ши а тѣ траце ла спателе вре зпѣia, каре доар' с'ар днпента а десволви днтр'о карте маi mare ачестеа idei, каре астѣдатѣ авiа се пот адѣтѣри ши каре поате фi, тѣлци нѣ ле вор vedea ачи ла локѣл лор; еѣ днсъ ле атинсеiѣ tot din скопѣл маi със арѣтат, адекѣ спре а доведi ши кѣ ачеаста, кѣткѣ Ромѣнѣл нѣ вреа а тѣри политичеце аша лесне, кѣт ар гѣнди зниi ши алциi, чи din противѣ ел се зiтъ днпрециѣр de сiне ши кавѣт мiжлоаче de скѣпаре, — сiмте totдеодатѣ, кѣткѣ аѣ трекѣт ачелеа веакѣри, дн каре дн о царѣ seminѣia domnитоаре съ маi поатѣ тѣчина ши асога пе алте нацii днтр'ѣна.

Де кѣтва еѣ пѣпѣ ачи miам деслегат кѣт de пѣцин днтрѣвареа чеа din тѣие, жѣдече днсѣш четиторii; din парте'ми вѣд нѣ маi атѣта, кѣ днпрециѣрѣриле тѣ сiлеск а трече iѣте ла чеалалтѣ днтрѣваре адекѣ; Де кѣтва нимичiреа политичеаскъ а Ромѣнилор с'ар пѣтеа мiжлочи оарекѣнд, фолосiреар ачеаста кѣива?

Днтоаркѣ орi ши чiне тема ачеаста ши пе фацѣ ши пе дос, скарменео din тоате пѣрциле; днтр'ачеаа ничи позицiа цеографикѣ, ничи позицiа политикѣ, ничи сiмпатiiле саѣ антипатiiле дн Европа, ничи iсториа ачестор дѣри съ нѣ ле пѣарзѣ din vedere. Скѣртѣнѣнд астфелiѣ днтрѣвареа, еѣ афлѣ, кѣткѣ нимичiреа националитѣцii ромѣнецii кiар de ар фi ачеаа кѣ пѣтинцѣ кѣт нѣ есте, пѣнѣмаi н'ар адѣче фолос Патриei ши Аристократiei маiаре, чи din противѣ скѣдере тѣлѣт ши днпѣцинаре de пѣтерi маi тѣлѣт декѣт аѣ адѣс пѣпѣ акѣт

сінгъра апъсаре політікъ зрматъ асвпра Ромъніор. Магіаріи зик ші скріѣ дп тоате зілеле: „Ної сжптем о семіндіе асіатікь сінгъратікь, ісолать аічі дп міжлокъл Европеі, дппрецізратъ де преа тълте елементе націонале пѣтерніче ші поаѣ дѣшпане. Дечі не фінд пої кѣ алте націі дп врео рѣдіре націоналъ, п'авем де знде сѣ не 'тълцім, нѣ авем кѣ чіне сїмпатїза, дп кжт сінгъра презерватївъ де а нѣ не щерце дїн пѣтъръл націіор есте, а префаче ші а дпгїді не алте націі дп націоналітатеа поастръ джндзле лімба поастръ. Амтълціреа, рекрѣтадіа поастръ націоналъ аічі дп Трансїлванїа сѣ се факъ маї вжртос дїн Ромъніе, каре апъсать кжт се афлъ а ствзі, пентрѣ знеле фолосзрі че іам фъгьдѣі, лесне с'ар дндзплека а се корчі маї дпгьіѣ, апої а се префаче кѣ тотъл дп Магіарї. Ачест ал постръ інтерес сжптем пої даторї а'л кѣзта ші а'л гонї кіар ші дїн интересъл чел маре ал Европеі, кѣ скоп адекъ, ка пої фъкжндзне тарї мі тарї, сѣ фїт кжт ам фост ші пѣпъ акъма, зїд апърѣторїѣ пѣтернік дп контра Нордълѣ.“

(Ва зрма)

ADȘNARE DE TRAKTATȘRI.

Трактатзріле че саѣ сѣвжршїт ла дппѣчзїрѣ, че саѣ фъкѣт де ла апл 1792 Декемврие 29.

Х а т х з т а і з п.

(Ђрмаре.)

§. К. 17. Ші кѣ ор. че грешелї сѣ вор фї зрмат, саѣ де Боерї, саѣ де раїаледе Валахїи, ші а Молдавїи дп времѣ аче-

ствї трекѣт рѣсвоїѣ: сжпт тоате ертате де кѣтрѣ Амперѣдіа тѣ, не маї сокотїнд нїчі одатъ, сѣ маї доженеск, саѣ сѣ рѣсплътеск, пентрѣ ачеїа; кжт ші де акжт дпнаїнте дп кжт време сѣ вор афла дп чѣ маї маре сѣзпнере кѣтрѣ Амперѣдіа тѣ, фърде а сѣ авате дїн Даторїіле сѣзпнерїи; нѣ аѣ алт а ащепта декжт мїлъ, дндзраре, ші кѣцет вжп.

§. К. 18. Ші кѣ ла прїчіна хотарълор деспре Дѣнѣре, че есте дптре Прїнципѣл Валахїи ші Назїрѣл Сїлістріи, сѣсе зрмѣзъ кѣ вѣгаре де сѣтмъ чѣ дп зрмѣ де ал доїлѣ датъ хотърѣре, дптрѣ каре сѣ копрїнд ші чѣле маї наїнте дате палте порвчї.

§. К. 19. Ші кѣ воерїіле Прїнципатѣлї Валахїи ші Молдавїи, фїнд кѣ тревѣе сѣ се дѣ ші ла гречї, ші ла пѣтжнтѣнї, ла чеї алешї, кредїнчошї, че пот вїне сѣле дптревзїндѣзъ; де ачеїа ачест кап ал воерїіор спжпзрѣ ла чеї дѣпъ време Домнї, ка сѣ дптревзїндѣзе дп слѣжвеле лор, пе чеї кредїнчошї, ші вреднїчї, алегжнд пентрѣ воерїіле челе пѣтжнтенеції пе чеї маї вреднїчї дїн Боерїи пѣтжнтѣнї.

§. К. 20. Ші кѣ кжнд вор тревзї керестїеле, пентрѣ зїдїріле четъділор дїн дѣра търчѣскъ; сѣ се тае дїн тжпції Валахїи ші Молдавїи, ші сѣ се каре ла локзріле челе тревзїнчоасе; ші дѣпъ прїмїрѣ тешкерѣлелор дела Архїтектонї, нѣтаї декжт сѣ се плѣтѣскъ атаѣт предѣл керестїелїи, кжт ші кѣратѣл дїн сѣта вїрѣлѣї, че сжпт датоаре ачесте цѣрї сѣ дѣ, фърде а лїсѣ попрї нїчі зп бап.

§. К. 21. Ші кѣ де акжт дпнаїнте, сѣ се попрѣскъ довітоачеле, че сжпт але лѣї Мангалїа зстасї, ші дїн цїнзтѣл лѣї, де а

пѣмаї трече спре пѣшѣне дитр'ачест Принципат, тѣкар вара, тѣкар іарна, ліпсінд ші ачестъ пагѣвъ дела лѣкѣиторї. — Маї гѣсіндѣсъ дн кондіка Диванѣлї: кѣ пе лѣпгѣ привілегїѣрїле, че маї ла вале съ ворзіче, кѣ саз адѣогат, ші привілегїѣл чел спре окротїре, адекъ: кѣ де акѣм днаїнте съ ваѣе фоарте віне сѣма, мішкѣнд челе кѣвінчоасе ла петѣгѣдїта сѣспере; фѣрде а съ авате дн дрѣмѣл чел дрепт, ші арѣтѣнд тоатѣ сѣсперѣ ла чеї дѣпѣ време Домні, вѣгѣнд сѣма кѣ тоатѣ кѣвінда ла слѣжбеле днпѣрѣтещї, депѣртѣндѣсъ кѣ тотѣла де чѣ маї мікѣ грешалѣ; каре порѣнчї сѣнт ачѣстѣ.

§. К. 22. Кѣ де акѣм днаїнте съ нѣ съ чѣрѣ маї тѣлтѣ даждїе, де кѣт дела Принципатѣла Валахії 679 пѣнчї де ванї; іар дела Молдова 155 ші 445 леї; каре ванї, съ се дѣ ла сѣвѣршїтѣла апѣлї ші нѣ прїн хавалеле.

§. К. 23. Ші кѣ дела Принципатѣла Валахії, съ се маї дѣ дн Naht ші дн лѣкрѣрї 180 пѣнчї пентрѣ Idigia, ші алте 80 пентрѣ дарѣл чел дн пайнте адекъ (рікіамбігіа); іар дн цѣра Молдавії пентрѣ Idigia дн ванї ші лѣкрѣрї 180 пѣнчї, ші пентрѣ рікіамбігіа 50 пѣнчї, ші маї тѣлт съ нѣ съ чѣе.

§. К. 24. Ші кѣ дела Домні съ нѣ съ маї чѣе пе тот апѣл Інкагѣ, адекъ келтѣїала пентрѣ Мѣкарел; ші кѣ пѣпѣ нѣ ва фаче врео грешалѣ, каре съ фїе тѣртѣрісітѣ, съ нѣ съ скоадѣ дн Домніе.

§. К. 25. Ші кѣ дела Домні, че дѣпѣ време съ орѣндѣсек днтіїандатѣ Домні, съ нѣ съ чѣе дарѣрї, ші аваетѣрї маї тѣлте; де кѣт челе дн векїте обїч-

лѣїте; ші кїар ачесте дарѣрї, ші аваетѣрї, съ нѣ съ днплїнѣскѣ дела лѣкѣиторї; чї кїар дн венїтѣрїле Домнілор, кѣм: дн Окне, вѣмї, ші росѣматѣрї.

§. К. 26. Ші кѣ Пашиї, Kadїї, ші чеїа.ландї завїдї, че сѣнт спре тѣрѣїїїле ачестор 2 Принципатѣрї, съ нѣ факѣ порѣнчї але лор, лѣсѣнд пе челе днпѣрѣтещї; ші съ нѣ трїмѣдѣ дн партѣ лор тѣмванїрї пентрѣ прїмїрѣ ванїлор, каре о фак нѣмаї пентрѣ кѣщїгѣрї; кѣчї ачесте нѣле прїмѣще днпѣрѣтѣска тѣ тѣрїре. —

§. К. 27. Ші кѣнд съ днпѣмплѣ де а съ скоате врепѣл дн слѣжѣ, ші алтѣла де нос а съ ашеза де кѣтрѣ днпѣрѣтѣска тѣ тѣрїре; ачестѣ нѣ аѣ вое съ чѣе днтр' ачесте 2 Принципатѣрї, нїчї вн дар, ші нїчї вн авает.

§. К. 28. Ші кѣ днтр' ачесте 2 Принципатѣрї съ се чѣе Хѣвѣтѣаїа адекъ: Спорїѣ, ші алте Захерелї, кѣ міжлок, днпѣт съ нѣ съ адѣкѣ нїчї о сѣпѣраре лѣкѣиторїлор; ші кѣнд днпѣрѣдїа кѣмпѣрѣ Захерѣ днтр' ачесте 2 Принципатѣрї, съ плѣтѣскѣ прецѣл ачеї Захерелї кѣ ванї нѣтѣрадї, фѣрде а съ днгревна лѣкѣиторїї кѣ кѣратѣл. Кѣм ші кѣнд пегѣдїторїї тѣрчї кѣмпѣрѣ захерѣ, съ о плѣтѣскѣ кѣ прецѣл че съ обїчпѣеще, дѣнд ачеї ванї пентрѣ захерѣ, кїар дн тѣна вѣпѣзѣторїлор.

§. К. 29. Ші фїнд кѣ кѣ міжлокѣл, че съ кѣмпѣра оїле днтр' ачесте 2 Принципатѣрї прїн Деленї, съ ѣрта о маре пагѣвъ ші недрептате ла лѣкѣиторї, кѣм маїпайнте саз доведїт, саз попрїт де а нѣ съ маї фаче кѣмпѣрарѣ кѣ ачеле міжлоаче; дар фїнд кѣ есте тревїндѣ де а съ адѣче ої дн Царїград; де ачееа лѣкѣиторїї Прин-

дипатълѣ Валахїи, съ пѣш ѡскѣпъ оїле, каре ле аѣ спре вѣнзаре; чї кѣ предѣл че съ обїчѣеце, съ ле вѣнзъ ла Негѣсторї, шї ла Целепї. Шї прїп ѡгрїжїрѣ челѣ дѣпъ време Domn, кѣте ої ва фї прїп пѣтїндъ маї тѣлте, съ съ трїмїтъ ла Царїград, вѣнзѡндѣле лѣкѣиторї пѣмаї ла ачеї негѣсторї шї Целепї, че сѣнт а ле адѣче ѡ Царїград; їар пѣ шї ѡ алте пѣрѣцї; пѣтрѣ каре де акѣм ѡпаїнте съ ва пѣне сїргѣїндъ спре тоате тревѣнчоаселе мїжлоаче.

§. К. 30. Шї кѣнд съ вор чере дїнтр' ачесте 2 Прїнципатѣрї керестїеле сѣз алте тревѣнчоасе спре zїdїре, ѡнтѣї съ се трїмѣндъ кѣтрѣ чел дѣпъ време Domn ѡсемпаре де ачѣ черѣтъ сѣтъ, шї апої дѣпъ ачѣста, съ се каре ла хотарѣле ачестор Прїнципатѣрї, вnde съ се шї плѣтъскѣ предѣл керестїелелор, шї кїрїа кѣратѣлѣ ѡ тѣїнїле лѣкѣиторїлор, кѣ вапї пѣтѣрацї, шї кѣ предѣл, кареле ва да тѣїна лѣкѣиторїлор съ вѣнзъ; каре платъ съ се дѣ де ачеї орѡндѣїдї спре прїмїрѣ керестїелелор, фѣрде а съ сїлї лѣкѣиторїї съ каре ачесте керестїелї сѣз алте тревѣнчоасе афарѣ дїн хотарѣле цѣрїї.

§. К. 31. Ашїшдерѣ, шї кѣнд съ вор чере дїнтр' ачесте 2 Прїнципатѣрї вачї, сѣз карѣ; съ лїсѣ плѣтъскѣ фѣрѣ де кѣтѣш де пѣдїнѣ прелѣнцїре, фѣрде а лїсѣ попрї тѣкар ѡп вап дїн обїчѣїта кїрїе.

§. К. 32. Без негѣдѣторїї чеї кѣ фермане, съ пѣ фїе словод де а трече ѡнтр' ачесте 2 Прїнципатѣрї, нїчї вѣл дїн стрїенї лѣкѣиторї де не марѣнѣ Дѣпѣрїї, шї дїн їамачї, че адѣк сѣпѣрѣрї шї пѣгѣвї лѣкѣиторїлор, прѣтѣмѣндѣсѣ ѡнтр' ачесте Прїнципатѣрї, каре нїчї съ аре, нїчї съ самере

локѣрїле ачестор лѣкѣиторї, нїчї съ ваѣе вїтеле лор спре пѣшѣне шї храпѣ; їар каре ва ѡндрѣснї съ се поарте ѡнпотрїва ачестїї орѡндѣелї, съ се педепѣскѣ страшнїк.

§. К. 33. Шї тоате локѣрїле, че шї дѣпъ паче съ вор фї стѣпѣнїт де тѣрчї, съ се ѡнтоаркѣ ла стѣпѣнїї лор.

(Вор врта.)

П О Е З І Е.

Дестѣл, дестѣл, опреѣе! Норок, фаталїтате, Рѣстрїѣе, соартѣ, Ценїк, о тѣ, каре веї фї, Амор, ферїче, вїне, не рѣнд ле лѣашї тоате; Нѣдеждеа'мї маї рѣмасе шї веї а мїо рѣнї.

Че Дѣтнезеѣ, че фїре, че 'палтъ преведере Вѣ порѣнѣеце воаѣ, вѣ зїче а ловї О нїмѣ 'некатѣ ѡ лакрѣтїї де дѣрере, Ън вас вѣрїт ѡ лѣте, непорочїт а фї?

Че сѣнт ачесте счене! че ´ ачѣастѣ лѣте, — ѡ каре вѣл рѣде, їар алтѣл се желеѣе; Ънїї порѣнѣеск тоате, їар алтѣл се сѣнѣне Ънѣл аверѣ стрѣнѣе, їар алтѣл рїсїнеѣе.

ѡ трѣнса еѣ ка стѣїка вѣтѣтъ де фѣртѣне Нам зїмѣетѣл не вѣзе, нїчї почїѣ а тѣ жѣлї, Нѣ порѣнѣеск ла нїменї, нїменї мї се сѣнѣне; Нїмїцї пѣ ам а стрѣнѣе, нїмїк а рїсїнї.

ѡ трѣнса шї нѣдеждеа ѡмї е ѡнвепїпатѣ, Ка вїсѣл чел маї дѣлѣе де реле ковїтор. Нѣ е атом ѡ лѣте, Натѣра е жѣратѣ, Тот че ва фї 'нпреїѣзрѣ'мї, а фї несїмїїтор.

Нѣ сѣнтѣдї вої ачеїа, че ле 'нѣрѣдїї не тоате К'о дреапѣ кѣшпѣїре, к'о мївте ѡнѣелеапѣ? Орї кѣ 'пѣтѣлѣрїї кѣрма лѣтїї о лѣсадї поате? Дар пѣ, а ѡтѣшпѣлѣрїї ачѣаста пѣ е фашѣ.

Еа щіѣ къ есте оарвѣ ш'аса дѣпърѣдїе
Nedreantъ шї пісманъ тѣкар де ар шї фї,
О тїкѣ ферїчіре мїар да фѣръ съ щїе,
Ар фї лѣсат фїпндѣ дѣ лѣтѣ а тѣ їзвї.

Кѣнд їнїма'мї чеа фрѣнтѣ ар щї къ 'нкрѣдїндаре,
Нѣдѣждеа'мї къ къ време нѣ поате довѣндї
Ертаре, рѣсплѣтіре ла агѣта 'нфокаре,
Zїoa мїар пѣреа лѣнгѣ, пѣнѣ а тѣ сѣжршї.

1841.

De C. H. din Craiova.

кїеї сосїте къ Нѣмѣрѣл 3546 ап. 1841 аѣ
а респѣнде пентрѣ ориѣналеде зпор артї-
колї венїдї лор „пѣмаї дїн патріе,“ їар
нѣ шї дїн афарѣ, шї ачеаста дѣкѣ пѣмаї пе
време де доаѣ лѣнї дела тїпѣрїре сокотї-
те. — (Bezї пѣнктѣл ал 3-леа дїн їнстрѣ-
кїеї.)

Редакція.

DE ЛNCEMNAT.

Мѣлцї дорїторї де а тїпѣрї кѣрдї саѣ
врошѣре дѣ тїпографїа дїн Брашов, се
адресеазѣ кѣтрѣ Редакція ачестор Фої
ромѣнѣщї. Спре а крѣда пе вїиторїѣ пе
тѣлцї де остепенї недорїте, де пердереа
времїї, кѣм шї де зпеле не'нделецѣрї, дѣ-
сетпѣм ачестеа: 1) Редакція нѣ ѣ пѣр-
танъ ла пропрїетатеа тїпографїеї дїн Бра-
шов, чї дѣнса е пѣмаї компанїстѣ (това-
рошѣ) ла едїція челор доаѣ Фої ромѣ-
нѣщї; 2) Дѣн зрѣма зпор маї поаѣ по-
рѣнчї дѣпѣрѣтещї (дѣпѣнте къ треї анї),
орї каре ар вреа а тїпѣрї врео карте саѣ
врео врошѣрѣ, саѣ зп трактат Жѣрналї-
стїк маї маре, тревзїе, съ трїмїцѣ доаѣ
есемпларе дїн респектївѣл манѣскрїс, дїн
каре зпѣл трече дѣ тѣпѣа ченсорѣлѣ шї
апої ченсѣрат шї печетлѣїт се трїмїте дѣ
сѣс ла к. Гѣверн, їар ал доїлеа рѣтѣпѣ
ла тїпографїе шї дѣ пропрїетатеа Edїто-
рѣлѣї, дар нїчї де кѣм нѣ дѣтрѣ а корре-
кторѣлѣї саѣ а врезпѣї Редактор. Сїнгѣр
Редакторїї де Жѣрпале, дѣ зрѣма їнстрѣ-

Г Ъ Ч И Т О Р Ї.

Фїзл меѣ чел їзвїт! Чел че дїа фост
дїе татѣ, шї мїе мї а фост татѣ, їар' чел
че съ пѣмеа дїе мош, мїе тѣ а фост
вѣрват, тѣ ещї мїе фечор, шї еѣ дїе сор.

— Дїн пѣмѣнт сѣнт зїдїтѣ ка А-
dam, пе роатѣ пѣсѣ спре тѣнкѣ ка сѣїнтѣ
Георге шї кѣт а'м трѣїт, пѣ тоцї ам хрѣ-
пїт, пѣ тоцї ам адѣпат, їар дѣнѣ моартеа
меа нїмїнї нѣ саѣ гѣсїт сѣмї дѣгроане оа-
селе.

— Ын ом къ канѣ тѣїат, дїнеа зп ом
порт дѣ спїнаре, чел дѣтѣї зїсѣ, нѣ тѣ
лѣса къ тор; їар портѣл дѣ рѣспѣнѣсѣ, нѣ
те теме пѣнѣ воїѣ фї еѣ вїѣ.

— Ын кѣлѣтор дѣтѣлпїнд дѣ дрѣтѣл
сѣѣ зп ом шї о фѣтее, ле зїсе, кале вѣнѣ
ом шї омоаїе. Мѣера дѣ рѣспѣнѣсѣ, нѣ сѣп-
тем ом шї омоаїе, къ пѣма ѣстїї ом, а
фост соакра мѣтеї теле.

— Мергѣнд ла о грѣдїнѣ дѣ плїмваре,
доаѣ мѣме, шї доаѣ фете, вѣзѣрѣ дѣтрѣн
тѣр' патрѣ тере, шї фїекаре лѣкѣнд кѣте
зпѣл дѣтрѣг, тот маї рѣмасѣ зпѣл дѣ
пом. —

П. X. I.